



Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 201/21
Luxemburgissa 11.11.2021

Tuomio asiassa C-214/20
Dublin City Council

Unionin tuomioistuin täsmentää käsitteen ”työaika” ulottuvuutta varallaolojärjestelmän mukaisen päivystysjakson osalta

MG, joka on varalla oleva palomies ja osa-aikaisesti Dublin City Councilin (Dublinin kaupunginvaltuusto, Irlanti) palveluksessa, on varallaolojärjestelmän mukaisen päivystysjärjestelmän nojalla sen paloaseman, joka hänet on kouluttanut, käytettävissä. Hän on velvollinen osallistumaan 75 prosenttiin tämän paloaseman interventioista, ja hänellä on oikeus pidettyä jäljelle jäävistä interventioista. MG ei ole päivystysjaksoinaan velvollinen olemaan läsnä tietyssä paikassa, mutta hänen on saadessaan hälytyksen, jolla hänet kutsutaan osallistumaan interventioon, saavuttava paloasemalle enintään kymmenessä minuutissa. Varallaolojärjestelmän mukainen päivystysjakso on lähtökohtaisesti seitsemän päivää viikossa vuorokauden ympäri, ja se keskeytyy vain lomajaksoista ja sellaisista etukäteen ilmoitetuista ajanjaksoista, joina asianomainen ei ole käytettävissä.

MG saa kuitenkin harjoittaa ammattitoimintaa, kunhan tämä toiminta ei ylitä keskimäärin 48 tuntia viikossa. Niinpä hän harjoittaa taksinkuljettajan toimintaa omaan lukuunsa.

MG:n mielestä tunteja, joiden aikana hän päivystää työnantajansa palveluksessa, on pidettävä työajan järjestämisestä annetussa Irlannin laissa ja direktiivissä 2003/88¹ tarkoitettuna ”työaikana”, joten hän teki tätä koskevan vaatimuksen Workplace Relations Commissionille (työolosuhdelautakunta, Irlanti). Vaatimus hylättiin, joten hän nosti kanteen Labour Courtissa (työoikeudellisten asioiden alioikeus, Irlanti).

MG väittää, että hänen on jatkuvasti kyettävä vastaamaan nopeasti hälytykseen, mikä estää häntä käyttämästä vapaasti aikaansa perheasioihinsa ja sosiaaliseen toimintaansa sekä taksinkuljettajan ammattitoimintaansa. Vaatiessaan päivystystä seitsemänä päivänä viikossa vuorokauden ympäri ja kieltäytyessään myöntämästä, että päivystystunnit ovat työaikaa, Dublinin kaupunginvaltuusto jättää noudattamatta sääntöjä päivittäisestä lepoajasta, viikoittaisesta lepoajasta ja viikoittaisesta enimmäistyöajasta.

Labour Court pyysi ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta, joka täsmentää muun muassa, missä määrin varallaolojärjestelmän mukaisia päivystysjaksoja voidaan pitää direktiivin 2003/88² kannalta ”työaikana”.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin palauttaa mieleen ensinnäkin, että direktiivin 2003/88 2 artiklan 1 alakohtaan sisältyvän työajan käsitteen alaan kuuluvat kaikki päivystysjaksot, myös varallaolojärjestelmän mukaiset päivystysjaksot, joiden aikana työntekijään kohdistuu sen luonteisia velvoitteita, että ne vaikuttavat objektiivisesti ja erittäin huomattavasti viimeksi mainitun mahdollisuuksiin käyttää

¹ Tietyistä työajan järjestämisestä koskevista seikoista 4.11.2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88/EY (EUVL 2003, L 299, s. 9).

² Direktiivin 2003/88 2 artiklan 1 alakohta.

vapaasti näiden jaksojen aikana se aika, jolloin hänen työnantajansa ei edellytä häneltä työtehtävien suorittamista, ja käyttää tämä aika omiin asioihinsa.³

Tämän jälkeen unionin tuomioistuin antaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle ohjeita, jotta tämä voi arvioida, kohdistuuko MG:hen tällaisia suurempia velvoitteita.

Tältä osin unionin tuomioistuin toteaa, että MG:lle tarjottu mahdollisuus harjoittaa muuta ammattitoimintaa päivystysjaksojensa aikana on tärkeä viite siitä, että varallaolojärjestelmän mukaiset järjestelyt eivät aiheuta tälle työntekijälle sellaisia suurempia velvoitteita, jotka vaikuttaisivat erittäin huomattavasti hänen ajankäyttöön, kunhan osoittautuu, että hänen työ sopimukseensa, työehtosopimuksiin ja Irlannin säännöstöön perustuvat oikeutensa ja velvollisuutensa on järjestetty siten, että hän voi tosiasiallisesti harjoittaa mainittua toimintaa huomattavan osan kyseisistä jaksoista.

Siinä, että MG:n ei missään vaiheessa tarvitse olla tietyssä paikassa päivystysjaksojensa aikana, ettei hän ole velvollinen osallistumaan kaikkiin palveluspaikkanaan olevalta paloasemalta käsin toteutettaviin interventioihin, koska neljännes näistä interventiosta voi tässä tapauksessa tapahtua hänen poissa ollessaan, ja että hän saa harjoittaa muuta ammattitoimintaa, voisi olla kyse sellaisista objektiivisista seikoista, joiden perusteella voidaan katsoa, että hän kykenee harjoittamaan omien intressiensä mukaisesti tällaista muuta ammattitoimintaa kyseisten jaksojen aikana ja käyttää siihen huomattavan osan näiden jaksojen ajasta, elleivät hälytysten keskimääräinen lukumäärä ja interventioiden keskimääräinen kesto estä häntä harjoittamasta tosiasiallisesti sellaista ammattitoimintaa, joka voidaan yhdistää varalla olevan palomiehen työhön.

Sellaisia organisatorisia vaikeuksia, joita voi aiheutua asianomaisen työntekijän tekemistä valinnoista, kuten asuinpaikan tai sellaisten paikkojen valinnasta, joissa hän harjoittaa muuta ammattitoimintaa ja jotka sijaitsevat enemmän tai vähemmän etäällä paikasta, jonne hänen on voitava päästä varalla olevan palomiehen työnsä yhteydessä asetetussa määräajassa, ei voida ottaa huomioon.

Niinpä unionin tuomioistuin katsoo, että direktiivin 2003/88 2 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että varallaolojärjestelmän mukainen päivystysjakso, jonka varalla oleva palomies hoitaa ja jonka aikana tämä työntekijä harjoittaa työnantajansa luvalla ammattitoimintaa omaan lukuunsa mutta on hälytyksen sattuessa velvollinen palaamaan palveluspaikkanaan olevalle paloasemalle enintään kymmenessä minuutissa, ei ole mainitussa säännöksessä tarkoitettua ”työaikaa”, jos kaikkien käsiteltävän asian olosuhteiden kokonaisarviointista ilmenee, että tälle työntekijälle mainitun ajanjakson kuluessa asetetut velvoitteet eivät ole luonteeltaan sellaisia, että ne vaikuttaisivat objektiivisesti ja erittäin huomattavasti hänen mahdollisuuteensa käyttää vapaasti tämän jakson aikana se aika, jolloin häneltä ei edellytetä palomiehen työtehtävien suorittamista.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian yhteydessä unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samankaltaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

³ Tuomio 9.3.2021, Stadt Offenbach am Main, [C-580/19](#) (ks. [Lehdistötiedote nro 35/21](#)).